

HERRIOT -- MINISTRSKI PREDSEDNIK

Herriot je postal francoski ministrski predsednik, sestavil svoj kabinet ter obenem objavil svarilo proti Nemcem. — Vojnim ministrom je imenoval generala Nolleta, da se peča z zadevo razoroženja. — Razen treh so vsi ministri člani radikalno socialistične stranke. Uveljavljanje konstruktivnega programa.

Poroča Edwin L. James.

Pariz, Francija, 15. junija. — "Medzavezniška konferenca se mi zdi neobhodno potrebna. Uverjen sem, da so tudi Združene države prepričane o tem."

To izjavo je podal novi francoski ministrski predsednik Herriot ter označil s tem glavno smer politike, katero hoče zasledovati nova vlada.

Herriot bo še tekom današnjega dne prevzel vaje vlade. Predsednik republike, Doumergue ga je poklical včeraj jutraj v Elizejsko palačo in kljub političnemu preobratu, katerega je povzročil uspeh Doumergue-a nad Painlevé-jem, predsednikom poslanske zbornice, ni zadel Herriot na nikake težkoče ter je še tekom večera objavil ustroj svojega kabineta.

Vsi člani njegovega kabineta, z izjemo treh, pripadajo radikalno socialistični stranki. Kot se je splošno pričakovalo, je bil imenovan vojni ministrom general Nollet in sicer baš raditega, ker je bil načelnik medzavezniške vojaške komisije v Berlinu in ker pozna zavoljo tega vojaški položaj v Nemčiji. Nollet je velik vojak, a ni militarist.

Raynaldy, trgovski minister in Laurent Eynao, podtajnik za avijatiko, sta nadaljna dva člana kabineta, ki ne spadata v njegovo stranko, a Herriot je dobil zagotovila, da bodo socialisti in drugi člani levece podpirali njegov kabinet.

Izvolitev Doumergue-a pa je posvarila Herriota, da mora hitro delati, da uveljavi v Franciji nov konstruktiven program. Herriot je objavil, da bo v teku osmih dni odpotoval v London, da obišče angleškega ministrskega predsednika MacDonalda. Jasno je, da je dogovor med obema ministrskima predsednikoma že sedaj zagotovljen in vsled tega namerava Herriot tako hitro kot le mogoče izvršiti načrt izvedencev.

Če bo mogel sklicati novo medzavezniško konferenco ter predložiti nov program glede vstopa v Ligo narodov, se bo pričela po njegovem mnenju nova doba v politiki Francije ter bo uveljavljen program, kateremu ne morejo nasprotovati v Franciji niti njegovi najostrejši politični sovražniki.

Sklenil je seveda, da bo zavrnil vse metode, ki bi prisilile Francijo, da osamljena orje ledino mednarodne politike, vendar pa je prevzel vlado z izrecnim namenom, da zopet uveljavi medzavezniško enotnost.

Njegovi naporu za mednarodno solidarnost pa bodo segali še dalje.

"Jaz hočem položiti temelje politiki francosko-nemškega sodelovanja," je rekel. "Edinole s pomočjo tega ter zopetnim uveljavljanjem mednarodne enotnosti nam bo mogoče preprečiti razvoj revolucionarnih sil v Nemčiji."

"Mi poznamo tako dobro kot vsi ostali nevarnosti, ki preti od nemškega nacionalizma in pan-germanizma, a smo prepričani, da lahko preprečimo vsak novi izbruh v Nemčiji, če združimo svoje sile v skupno politiko."

"Ali ni to boljše kot pa pustiti, da bi Francija nosila za nedoločen čas breme ruhrske okupacije?"

"Poročilo Dawesa nudi sredstvo, da se vrnemo k politiki sodelovanja, katerega namen je prisiliti Nemčijo, da zadosti svojim obveznostim v slučaju, da bi se skušala izogniti poravnanju računa."

"Tako se moramo lotiti izvršenja poročila izvedencev in sicer brez vsakega odlašanja."

Herriot je nadalje tudi izjavil, da je treba nemški dolg internacionalizirati ter najti ob istem času tudi rešitev mednarodnih ekonomskih problemov.

V tem namenu je tudi sklenil sklicati novo medzavezniško konferenco. Teh različnih vprašanj ni mogoče rešiti in uravnati izključno le s pomočjo poslanice.

Pripust Nemčije v Ligo narodov je nadaljni načrt, ki stoji na vrhu programa novega francoskega ministrskega predsednika. Tozadevno svoje delovanje je označil Herriot kot "mirovno ofenzivo".

Glede svojega načrta je izjavil:

"Mednarodna politika, katere središče je Liga narodov, se mora oporiti svojega značaja pasivnosti in resignacije ter postati aktivna, pozitivna ali na kratko, — pričetni mora z ofenzivo."

"Zakaj bi se provincnim in velikodušnim idejam ne dalo ravno toliko bdrila in uneme kot idejam nasilja?"

"Narod ne more temeljiti izključno le na varnostnih odredbah. Miru ni mogoče uveljaviti proti narodom in brez narodov. Podpora mas je neobhodno potrebna, a te podpore ni mogoče dobiti z nasiljem."

"Nemčiji je treba vsled tega nuditi interes pri rešitvi reparacijskega problema. Združiti se moramo žnjo v naši veliki nalogi. Modus vivendi med Nemčijo in Francijo je ne moremo zanesti neobhodno potrebna."

PRISTAŠI NAVDUŠENO POZDRAVLJAJO DAWESA

Kandidat republikanske stranke za mesto podpredsednika se je izognil sprejemu na postaji v Chicagu.

Chicago, Ill. 15. junija. — Charles G. Dawes, republikanski kandidat za mesto podpredsednika, se je vrnil včeraj domov Na postaji ni bilo nikake godbe in nikakega sprejemnega komiteja in sicer raditega, ker se je domnevalo, da bo prišel ob desetih zjutraj po čikaškem času ali ob devetih po železniškem času, dočim je dejanski prišel eno uro pozneje. Celo družina generala in uradni Central Trust Company banke so dobili napačne informacije glede njegovega povratka.

Pred banko, kje ravnatelj je Dawes, se je zbral medtem na tisoče ljudi, ki so navdušeno ploskali, ko se je pripeljal general ter stopil iz avtomobila.

Biznes je bil v generalu Dawes je odšel v banko ter se lotil svojih dnevnih poslov, neglede na to, da je kandidat za mesto podpredsednika. Ob enajstih je završil svoje delo ter se napotil domov v Evanston, kjer stanuje s svojo ženo ter dvema adoptiranimi hčerkami.

Niti na postaji, niti v banki sami ni hotel general razpravljati o politiki.

Na vprašanje, če hoče nadaljevati s svojim dosedanjim delom, je odgovoril:

— Ne morem odgovoriti niti na to, niti kako drugo vprašanje ob sedanjem času. Povedal pa bom stvari, ko bom uradno obveščen o nominaciji. V naši deželi ljudje le preveč radi govorijo.

ZVESTOMA DO SMRTI.

Atlantic City, N. J., 15. junija. Nikdar se nista ločila v petdesetih letih, a pred šestimi tedni se je poslovila Mrs. Mary Palmer, stara sedemdeset let, od svojega dva in sedemdeset let starega moža, da prisostvuje pogrebu svojega brata v Philadelphiji.

Mary se ni vrnila. Po dveh tednih so prijatelji zakonskega para zložili denar ter dali neki detektivski agenciji naročilo, naj jo poišče. Peter je bil prestar in prebog, da bi jo sam iskal.

Stari mož je prišel izgubljeni zanimanje za vse na svetu. Vsaki večer je sedel pred vratmi ter čakal, a nobenega sledu ni bilo o njegovi ženi.

Včeraj zvečer ni bilo v hiši nobene luči in sosedje so postali razdvojeni. Prišli so ter našli Petra sedečega v naslonjču, z zaprtimi očmi. Bil je mrtev.

— Zlomljeno srce, — je izjavila policija.

SEDEM NEMŠKIH PREMOGARJEV PONESEBENIH.

Berlin, Nemčija, 13. junija. — V Gottbergu se je v Egmont rudniku zadušilo sedem premogarjev s plinom.

Načrt dvajset jih je bilo močno omamljenih. Te zadnje so privedli v bolnišnico in je upati, da jih bodo rešili.

BREZPOSELNI NA DRAŽBI.

Seattle, Wash., 15. junija. — Brezposelni George Hansen je objavil v nekem tujaknjem časopisu naslednji oglas:

— Jaz sem suženj in se predlagam. Oni ki bo dal največ zame, bo imel nad menoj neomejeno oblast. Skrbeti moram za svojo ženo in otroke ter bom z veseljem pozdravil vsako sprejemljivo ponudbo.

TEKMA MED ZRAKOPLOVCEM IN GOLOBOM

Pred kratkim se je vršila zanimiva tekma med skupino golbov ter ameriškim zrakoplovnim poročnikom J. Kendrickom Noblejem. Zrakoplovec se je dvignil na Staten Islandu pri New Yorku ter poletel proti Washingtonu. Istočasno so izpustili tudi petintrideset golbov. Zrakoplov je dosegel na svoj cilj v štirih urah, prvi golob, ki ga vidite na sliki, pa v petih urah in sedemnajstih minutah.

AMERIŠKA SUŠA BO KMALU KONČANA

Odločen nasprotnik ameriške prohibicijske postave, poslanec Hill je odpotoval v Anglijo, kjer bo predaval o posledicah osemnajstega amandamenta.

V soboti je odpotoval s parnikom "Leviathanom" v Anglijo ameriški poslanec John Philip Hill.

V Anglijo ga je povabila tamnašnja protiprohibicijska liga in pod njenim okriljem bo imel Hill po vseh važnejših angleških mestih zanimiva predavanja.

Malo pred odhodom so ga obiskali časnikarski poročevalci, katerim je rekel med drugim naslednje:

— Prepričani bodite in na mojo odgovornost lahko objavite, da bo v prihodnjem kongresnem zasedanju sprejeta in predložena predloga, ki bo temeljito izpremenila sedaj obstoječe določbe Volsteadove postave.

Postavno določena vsebina alkohola se bo zvišala za par odstotkov, tako da bodo ljudje lahko uživali pivo in vino, po kakršnem hrepenijo.

V kongresu je sedaj šestdeset članov, ki tvorijo neuraden odbor, katerega naloga je modificirati Volsteadovo postavo. Napori teh mož bodo uspešni, veliko bolj uspešni kot marsikdo domneva.

— Ameriška suša se je izjalovila, in je ni mogoče izvesti.

— Kdor pravi, da se ameriški narod zavzema za popolno sušo, govori vedoma neresnico, ali pa sploh ne ve, o čem blebeče.

— Angležem bom povedal, da se je Amerika s svojo prohibicijo pred vsem svetom strahovito osmešila, ter jih bom posvaril, naj ne sprejmejo nobene suhe postave, ker take postave nikdar ne dosežejo zaželenega cilja, ampak imajo v vseh ozirih žalostne in smešne posledice.

LOUISIANA PROTI KLANU.

Baton, Rouge, La., 12. junija. — Protiklanska zakonodaja je bila završena v zakonodajni Louisiane, ki je sprejel senat tri hišne odredbe, tikajoče se tajnosti, mask, Za zakonodajo se je zavzel governor Fuqua.

Ena postava zahteva, da se seznani članov tajnih organizacij vložiti od časa do časa v uradni državni tajnik. Druga postava prepoveduje nošenje mask, a dela izjemo s predpustno maske-rado in drugimi sličnimi prireditvami, katere pa je treba preje prijaviti. Tretja postava pa določa stroge kazni za nepostavna dejanja, izvršena od maskiranih ljudi.

VELIKANSKA POPLAVA V DRŽAVI TENNESSEE

Sedemnajst ljudi je utonilo in številne pogrešajo vsled velikan-ske poplave. — Dve naselbini sta bili popolnoma uničeni.

John City, Tenn. — Včeraj se je odtrgal oblak in posledica tega je bila poplava, tekom katere je bilo izgubljenih sedemnajst življenj. Tako se glasi v nepotrjenih poročilih z roba prizadetega ozemlja.

V prvih poročilih se je glasilo, da je izgubilo šestnajst ljudi življenje v Carden's Bluff in Hunters in en človek v Stone Creek, do čim pogrešajo v Hunters deset nadaljnjih ljudi.

Nepotrjena poročila iz drugih delov pravijo, da pogrešajo številne ljudi, o katerih se domneva, da so mrtvi. Rešilni oddelki so odšli iz Elizabethton in Hampton ter tudi iz tujaknjega kraja. Opustene ceste in uničeni mostovi pa so preprečili reševalnim oddelkom prihod na lice mesta in razventega je tudi prekinjena vsa brzojavna in telefonska zveza.

Nepopolna poročila, ki so prišla iz sosednjih okrajev, pravijo, da sta bili naselbini Carden's Bluff in Hunters popolnoma uničeni.

Ko je prišel prvi poziv za pomoč, so se reševalni oddelki v teku ene ure napotili na lice mesta, a niso mogli dospeti tjakaj radi prekinjenih komunikacij.

Nikajkih sporočil ni bilo iz Fish Springs in Butler, Tenn., dveh precej obsežnih vasi, o katerih se domneva, da sta se nahajali v središču poplave in neurja.

Oblak se je odtrgal po močnih nalivih. Reke so narasle v pravcate hudournike ter uničile vse, kar jim je bilo na poti.

Hudourniki so uničili mostove, zgrajene iz cimenta, in tudi Appalachijski proga Southern Railway je sporočila, da so bile tračnice močno poškodovane med Fish Spring in Mountain City Tenn.

Tri trupla so spravili na dan v Carden, sogsasno z najnovejšimi poročili in truplo enega otroka se našli v Hunters, kjer je baje zahtevalo neurje deset človeških žrtev.

Materijalna škoda je tudi ogromna.

ŽENSKA OBSOJENA NA DO-SMRTNO JEČO.

Los Angeles, Cal., 13. junija. — Mrs. Margaret Willis, ki je bila pred kratkim obsojena vsled umora dr. Benjamin Baldwin na do-smrtno ječo, je včeraj nastopila svojo kazen.

Njen zagovornik je vložil pri-tiv, ki bo po najbližji tožbeni

ODNOŠAJI MED JAPONSKO IN AMERIKO

Ameriško poslaništvo je formalno protestiralo pri japon-ski vladi proti bojkotiranju ameriških filmov. — Boj-kot se širi v zapadnem delu dežele, a izginja v Tokiju. Večina japonskih listov se zavzema za zmernost. — Baron Išii ne bo japonski poslanik v Združenih državah.

Tokio, Japonska, 15. junija. — Ameriško poslaništvo je opozorilo japonsko vlado na bojkot ameriških filmov, ki je posledica ogorčenja japonske javnosti radi izključenja Japoncev v novi priseljeniški postavi Združenih držav.

Direktni vzrok akcije poslaništva je bila pritožba zas-fopnikov ameriških kinematografskih kompanij v Kobe, ki so izjavili, da se širi bojkotno gibanje v zapadni Japon-ski ter so prosili za pomoč v boju proti temu gibanju.

Ob istem času pa se je pričel bojkot v glavnem mestu izjalovljati. Policija je objavila, da bo nudila varstvo vsem gledališčem, ki razkazujejo ameriške filme ter posva-rila "patriote", kot se nazivajo najbolj navdušeni zago-vorniki bojkota, da se ne smejo poslužiti ustrahovanja kot orožja. Vodilna gledišča v Tokio nameravajo kazati še naprej ameriške filme, kot ponavadi.

Večina listov se zavzema sedaj za zmernost ali umer-jenost. Džidži Šimpo, najbolj konservativen list na Japon-skem, svari neprestano pred prenatagleno akcijo ter svetuje narodu, naj bo pameten, "kot se spodobi dozorelemu narodu v takih težkih časih".

V številnih mestih se vrše javni sestanki, na katerih se protestira proti izključitveni klavzuli v ameriški prise-ljeniški postavi.

Načelnik policijskega urada v Tokio je izdal poziv, v katerem protestira proti demonstracijam, kojih namen je dati javno izjavo ogorčenja radi izključitve Japoncev.

"Treba je preprečiti razburjenje, nasilja in kršenje postav," je izjavil. "Vsako kršenje postav in drugih do-ločb bo strogo kaznovano. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da preprečimo nasilna dejanja, ki bi bila posledica hujskajočih govorov. Vprašanje izključenja Ja-poncev je preveč važno, da bi se moglo postopati žnjim na prenatagljen način. Japonci se morajo obnašati tako, kot se spodobi velikemu narodu."

Oficijelno se je zanikalo, da je bil baron Išii določen za mesto japonskega poslanika v Združenih državah, a se priznava, da je najboljši vrjetni kandidat za mesto.

Omenja se tudi ime barona Matsui, ki je bil minister za zunanje zadeve v kabinetu Kijure.

Novi poslanik pa ne bo izbran, dokler se ne vrne se-danji poslanik Hanihara domov ter poda svoje ustmeno poročilo obenem z navesti glede naslednika na tem važnem mestu.

TRJE MRTVI IN PETDESET RANJENIH PRI EKSPLOZIJI.

Chicago, Ill., 15. junija. — V tovarni Inland Steel Company je eksplodirala posoda za plin.

Tri osebe so bile usmrčene, pet-deset jih je bilo pa ranjenih.

FAŠISTOVSKI MINISTER JE RESIGNIRAL.

Rim, Italija, 15. junija. — Dr-žavni podtajnik Finzi je danes re-signiral. Rekel je, da kot navdu-sen fašist ne more prenašati očit-

kov socialistične in komunistič-ne stranke, ki pravita, da so fa-sisti odvedli in usmrtili sociali-stičnega poslanca Matteotta.

BELI INDIJANCI V JUŽNI AMERIKI.

Maršova ekspedicija je odkri-la v Južni Ameriki belo indijan-sko pleme. Člani ekspedicije bodo privedli dva taka Indijanca v New York. Ti Indijanci imajo belo kožo, svetlorumene lase in si-šen fašist ne more prenašati očit-

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.00 2000 Din. — \$25.80 5000 Din. — \$64.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napojila na zadnje pošte in izplačje "Poštni čekovni zaveš".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.80 300 lir \$14.40

500 lir \$23.50 1000 lir \$46.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napojila na izplačje pošte in izplačje Jadranske Banke v Trstu, Opa-tiji in Zadru.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepri-čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4697.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DNEVNO

Organizirano in objavljeno pri
Metropolitan Publishing Company
 34 Corporation

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer
 Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
 34 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na leto leta velja list na Ameriko	Za New York na leto leta	07.5
in Evropa	Za pol leta	3.75
Na pol leta	Za inozemstvo na leto leta	07.5
Na leto leta	Za pol leta	3.75

Subscription Yearly \$0.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Organizirano in objavljeno pri Metropolitan Publishing Company, 34 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

34 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2375

TRADES UNION PRINTING

NEW YORK CITY

PREDLOG DRŽAVNIKA

Predlog newyorškega guvernerja Smitha, naj se modifikira prohibicijsko postavbo ter vrne posameznim državam pravice, ki so jim bile po krivici odvzete, je edini državniški izraz, kar smo jih dosedaj čuli glede tega.

Kar je državniško, mora biti obenem tudi praktično.

"Nepraktično ni zaželjivo," pravi Burke in naše države ter narod kot celota so polne nepraktičnih, napol dozorelih in napol skuhanih teorij, ki nasprotujejo vsem človeškim izkušnjam, katere imenujemo postavbe ali "voljo naroda".

Toliko zla in tako malo dobrega in koristnega sta rodila osemnajsti amendment in Volsteadova postavba, da bi bilo treba odpraviti tako amendment kot Volsteadovo postavbo, vendar pa moramo priznati, da predstavlja predlog guvernerja Smitha srečno srednjo pot, ki se zna izogniti obeh ekstremov, "fanatičnih mokračev" in "fanatičnih suhačev", ki nimajo v nobenem oziru prav.

Ljudje lahko uveljavljajo postavbe in ustave, vendar pa obstaja sila, ki je močnejša kot so postavbe in ustave, in ta sila je človeška narava.

Narod kot tak je do grla sit teorij.

"Končni cilj vsake dobre vlade," pravi Sidney Smith, "je kos pečenke ter neomejena zaloga vina."

Narod hoče kos pečenke ter neomejno zalogo vina, in v kolikor je mogoče dognati, je guverner Smith edini državnik, ki lahko povede narod k temu cilju.

On nam obljublja mir, ki temelji na verski in politični toleranci ali strpljivosti in iztrebljenju iz našega političnega in družabnega življenja ljulike fanatičnih mokračev in fanatičnih suhačev, ki zastrupljajo ter korumpirajo našo deželo ter širijo hinavščino in laž v javnem in privatnem življenju.

Raditega pa je tudi hrup, ki so ga dvignili fanatični suhači proti Smithu in njegovi kandidaturi, tako velikanški, in v boju proti njemu se poslužujejo vseh dopustnih in nedopustnih sredstev.

Napredek Jugoslavije.

Beograd, Jugoslavija, 13. jun. Konzul Združenih ameriških držav v Beogradu G. K. S. Paton pravi v svojem poročilu o gospodarskih razmerah Kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev, da se splošno zadovoljivo gospodarsko stanje naše države nadaljuje tudi leta 1924 z znatnim izboljšanjem v mnogih smereh.

Za štiri mesece, julij, avgust, september in oktober 1923, so skupni državni dohodki presegali izdatke za 666.000.000 dinarjev. Ta rezultat je posledica energično podvzetih korakov, da se državni izdatki znižajo na minimum.

Izvoz za vse leto 1923 je iznesel 86.244.000 dolarjev, medtem, ko izvoz za vse leto 1922 ni znašal več kakor 49.092.000 dolarjev. Glavni izvozni produkti leta 1923 in njih vrednost je: Les \$13.782.000; živina \$9.065.000; žito in moka \$10.269.000; predelano in nepredelano meso \$5.767.000; prašiči \$4.802.000; suhe slive \$3.692.000.

Uvoz za prvih šest mesecev je znašal 38.800.000 dolarjev.

Glavni leta 1923 importirani predmeti in njih vrednost je bila: živalski in rastlinski produkti, potrebni za tekstilno industrijo \$15.199.000; poljedelski pridelki \$6.427.000; kovine in kovinski produkti \$5.657.000; masinerije, avtomobili in drugi vozovi \$2.844.000; rudnine \$2.413.000; kemikalije in lekarnarski produkti \$1.489.000.

Proces za ločitev zakona Maxa Reinhardta.

Sloviti dunajski režiser Max Reinhardt ima že dolgo časa opraviti s tožbo za ločitev zakona. Sedaj je padla v začetni odločitev. Sodišče v Bratislavi je potrdilo ločitev, katero je zahtevala režiserjeva žena, znana berlinska igralka Elza Heims in je obsodilo ločenega moža na letno plačevanje 5000 čehoslovških kron.

Reinhardt, ki je čehoslovški državljani, se je pritožil zoper to razsodbo.

Hud pes.

Aležij Zuje v Ljubljani ima hudega psa, zaradi katerega se je moral že enkrat zagovarjati pred sodiščem. Imel je srečo, ker se ni dala dokazati hudobna narava tega psa, in je bil oproščen. Sedaj pa se je izkazalo, da žival nikakor ni tako nedolžna, kakor se jo takrat slikali, kajti pred kratkim je brez vsakega povičja popadla in ugriznila hsko žensko, ki trdi, da vsled bolečin 14 dni ni mogla hoditi. Zato je bil lastnik obsojen na 100 Din globe, v slučaju neizpolnitve na dva dni zapora. Tudi ima plačati poškodovanki 400 dinarjev za bolečine.

Novice iz Slovenije.

Samomor na Kalvariji.

Frie Binder, sin pozlatarja v Orožnovi ulici v Mariboru, komaj 21 let star, je bil kot bolehen pred kratkim odslovljen od vojaštva. Odkar se je njegov oče poročil z drugo ženo, katere prvi mož se živi, je prišel za Frica slab čas, maceha ga ni mogla trpeti. Mladi Binder niti ni imel pravega stanovalja doma in je navadno prenočeval na rešilni postaji. V ponedeljek 19. maja je zopet prišlo do spora doma. Binder, ki je že poskušal tako življenje končati s samomorom, se je to pot resno odločil svoj namen tudi izvršiti. Šel je na Kalvarijo ter si tam ob robu vinogradov in malega gozdiča izbral primerno drevo. Da je mogel nanj splezati, si je sezul čevlje, katere je vrgel na stezo in katere je najbrže kdo pobral, ne da bi bil pogledal na drevo, na katerem je visel Binder. Vrv je bila slaba in se je odtrgala. Našli so ga šele čez par dni. Truplo je bilo že precej v razkroju. Oče ni želel nobenega svečanega pogreba, tudi ni pustil k sprevedu drugih otrok, toda požarna bramba, katere član je bil, mu je priredila lep pogreb z odno 24. maja. Pokopal je nek nekdanji protestantski pastor.

Zagonetna umora v Krašini in Pirničah.

Skrivnostna umora vdove Severjeve v Krašini in Marije Zevnikove v Pirničah sta še vedno zavita v temno skrivnost. Kakor je bilo že poročano, so očitniško sčasoma prijeli nekega berača ki je bil umora Severjeve osumljen. Omenjeni berač je dokazal svoj alibi ter je bil baje že izpuščen iz zapora s sodišča. Pretekli dni so orožniki aretirali berača Jak. Hribarja iz Loke pri Zidanem mostu in znanega potepuha Antona Logarja, redom iz Pirč, občina Fara pri Kočevju. Prišel je pred dnevi iz Ptuj. Oba berača sta osumljena umora. Bila sta prepejana v zapore deželnega sodišča v Ljubljani in zaslišana. Potek preiskave ni znan, vendar je ugotovljena sodeležba obeh beračev pri umoru. — Tudi zagonetna umora v Pirničah se ni poprijela. Kristan sicer trdovratno taji krivdo, vendar govori vse ipidije za per njega. Vest, da je imela pokojna Zevnikova v Ljubljani ljubljeno, ki je bil umora osumljen, ne odgovarja resnici. Na kraj umora je odšla preiskovalna sodna komisija pod vodstvom sodnika dr. Al. Gradnika, ki je izvršila lokalni ogled. Aretirana je bila tudi neka oseba, ki je pri umoru zelo kompromitirana. Ta oseba je bila ostotako prepejana v zapore deželnega sodišča. — Kakor je videti, zagotneke vseh treh v zadnjem času izvršenih umorov še ne bodo tako hitro razrešene.

Težko se je ponesrečil

pri streljanju z močnjakom 11letni posestnik sin Stane Debevec iz Ljubljaka pri Begunjah. Zadel je težke poškodbe na glavi. Sedaj se zdravi v ljublj. bolnici.

Težka nesreča pri Kranju.

V ponedeljek 19. maja zvečer se je vračala posestnica Urša Marn iz Primskovega proti Kranju. Ko je stopila iz poštnega poslopja, je nenadoma padel strel, ki je zadel Marnovo v prsa. Težko ranjena se je zgrudila na tla. Nesrečna žena, ki je mati več otrok, je bila prepejana v ljubljansko bolnico. Kdo je tako neprevidno streljal, dosejati še ni ugotovljeno.

Velika nesreča pri Ptuj.

Dne 20. maja je peljal kmet N. Cafuta iz Dražene s svojo hčerko in svojim hlapcem listje iz svoje ga grada domov. Voz je bil jako močno preobremenjen z listjem in stelo. Hlapec je vozil preveč blizu kraja ceste in voz se je prevergel v jarek. Ko je Cafuta zapazil nevarnost, je priiskočil s svojo hčerko, ki vozu ter hotel voz s stelo pred padcem zadržati. Voz je bil pretežak, zdrknil je v jarek ter potopal pod seboj kmeta Cafuto in njegovo hčerko. Kmet je bil na mestu mrtve, njegova hčerka pa k sreči ni dobila težkih poškodb.

Nesreča s patrono.

Franc Culjkar, 11letni sin delavca v mestni plinarni v Ljubljani, in njegov 5letni bratca Anton sta se igrala z vojaško patrono in telkla po njej s kamenjem. Patrona je eksplodirala in oba hu-

do poškodovala. Starejšemu je zbil oke in ga ranila tudi na rokah, mlajšemu pa je odtrgala dva prsta na desni roki. Oba dečka sta bila odčana v splošne bolnice.

Električna centrala ob Savi.

Komisijonalna obravnava v zadevi zgradbe električne centrala ob Savi pri Krškem je bila končana in se bo najbrže v kratkem izdala zagrebški mestni občini tozadevna koncesija. Kakor javlja je zagrebški list, bo tamkajšnja občina takoj pričela s potrebnimi pripravi. Ker bi se v Jugoslaviji težko dohilo investicijsko posojilo v znesku 250 milijonov dinarjev, se bo skušalo angažirati inozemski kapital, najbrže švedski, graščena dela pa prevzame Zagreb kot lastnik centrala. Pri gradnji bi zaposlenih do 5000 ljudi. Hidroelektrična centrala bo dajala 25.000 konjskih sil ter bo preskrbelja z električnim tokom vse kraje od Krškega do Zagreba.

Odlikovanje Otona Župančiča.

Dne 27. maja epolne je izročil v francoskem inštitutu v Ljubljani francoski konzul de Flach Otonu Župančiču laskavo odlikovanje francoske vlade: viteški red častne legije. Red častne legije (Ordre de la Légion d'honneur) je francoski uveljavljen red. Ustanovljen ga je Napoleon leta 1802 za vojaške in civilne zasluge. Njegovi statuti so bili večkrat izpremenjeni; sedaj veljavni so iz leta 1852. Predsednik republike je viteški mojster reda Častne legije. Člani se delijo v viteze, častnike, komandirje, velike častnike in velike križnike. Število civilnih članov je omejeno na 20 velikih križnikov, 50 velikih častnikov, 250 komandirjev, 2000 častnikov in 12.000 vitezo. Dekoracija Častne legije je zvezda s peterimi dvojnimi žarki in nad njo lavorjev in krastov venec. V sredini je na eni strani glava republike z napisom: République française 1870, na drugi strani deviza: Honneur et Patrie (čast in domovina). Odlikovanje nosijo vitezi in častniki na rdečem traku, olesnenga okrog vratu; veliki častniki nosijo veliko zvezdo, posuto z demanti, brez traku, pripeto na desni strani in poleg tega še častniško odlikovanje. Veliki križniki nosijo na šerpi čez desno ramo komandirsko odlikovanje in na veli veliko zvezdo brez traku. Red ima v Parizu svojo veliko palačo na Quai d'Orsay in v Saint Denis internat, v katerem se vzgajajo otroci revnejših članov reda. Tudi drugače imajo člani reda v Franciji razne prednosti in predprave. Oton Župančič je, kolikor nam je znano, prvi Slovenec, ki je dobil to francosko odlikovanje.

Smrtna kosa.

V Ljubljani so umrli: Po dolgi in mučni bolezni Josip Moré, star 36 let. — V splošni bolnici Ernest Kraček, orožniški stražmojster v pokaju. — Neža Portič, zasebnica na Zaloški cesti, 78 let. — V javni bolnici Ivanka Udrih, roj. Repar, iz Soteske pri Toplicah. — Marjana Gašper, bivša kuharica, 92 let. — Zorana Gorazd, bančna uradnica, 32 let. — Anton Colja, sin železniškega delavca, 1 dan. — Fran Gražem, obrtni delavec, 20 let. — Luka Gerčar, poljski dninar, hiralec, 73 let. — Julijan Krck, akademik, 20 let.

"Bitka" v Šiški.

Iz Černetove gostilne grede sta se v Šiški stekli dve skupini delavcev. Govorile so palice, frčalo je kameenje kot na fronti in velicmentno so delovale pesti. Končni efekt je bil ta, da je bilo razbitih več šir. "nevturalnih" hiš v sosesčini, par pretepacov je imelo oteklino na nosu in tudi nekaj zob je ostal na bojišču. Finala je napravila policija, ki je dva izmed najhujših vnela v svoje varstvo.

Nenavaden prizor

se je mučil v nedeljo 25. maja pantsantom na Spodnjih Poljanah. Iz podstrešja dvonadstropne hiše se je čulo prekanje, takoj nato pa je priletelo skozi okno moške kolo, ki je z vso silo treščilo ob tla in se zdrobilo. Mlad zakonski par se je bil nekaj aprl: v svoji jezi je mož pograbil kolo in ga vrgel na cesto. Slučaj pa je hotel, da ni nikogar poškodoval.

Peter Zgaga

Zaupanje v poštenost je dobra stvar. Kljub temu je pa priporočljivo najeti dobrega advokata.

Poznam rojakinjo, ki je strahovito zaljubljena v lepega bogatega fanta. Fant ni nič posebno zanorjen vanjo, ona pa strašansko.

V svoji veliki ljubezni je prepričana, da jo bo vzel. Ko je zadnjič zopet prepričevalno govorila o svoji poroki, so ji rekli:

— Je vse lepo, toda pomisli, moraš, da je treba za zakrament svetega zakona dveh.

— Oh, to je olrajt — je rekla. — Saj nimam samo njega rada, saj imam tudi Toneta.

Nekaj lepega in vzvišenega je mož-poštenjak. Toda gorje, kadar mož-poštenjak postane nepošten. Več škode lahko napravi kot na stotine barab in lopovov.

Največja nevarnost za narod je, če ima dobre politike, ki imajo pa to slabo lastnost, da so slabi domoljubi.

Iz Trbovelj poročajo, da so se spopadli tamošnji komunisti s slovenskimi nacionalci.

Več komunistov je bilo ranjenih, trije narodnjaki so bili pa usmrčeni.

Komunisti pravijo, da so narodnjaki vsega krivi, dočim zvrčajo narodnjaki krivdo na komuniste.

Ko gre ideja naroda skozi razvojno dobo, zahteva velikih žrttev. Znamenje, da so narodi še vedno napolnobarbarski, je to, da so te žrtve ponavadi krvave.

Iz Berlina poročajo: Pri zadnjih volitvah so našli v škrinji glasovnic, na kateri ni bil označen noben kandidat in nobena stranka.

Na nji je bilo le zapisano: Prorok Izajija, 41 poglavje, 24 vrsta.

Pogledali so v sveto pismo ter čitali na označenem mestu naslednje besede:

— Vi ste ničle in vaše delovanje ni nič vredno. Voliti vas, se studi človeku.

V Ameriki ni bilo dosedaj še nobene take glasovnice s takim napisom.

Bo jih pa na kupe, ko se bo narod že vsaj deloma vzdrnil in zavedel.

Vsako pravilo ima svojo izjemo.

Toliko se je napisalo o škodljivosti doma kuhanega žganja, da bi se z izjavami in članki lahko napolnilo debele knjige.

Protidokazov je bilo doslej le malo navedenih.

Uredništvu "Glas Naroda" je pa pisala Slovenka Mrs. M. Č. ter pravi v svojem pismu dobesedno:

— Povem Vam, da sem mati dvanaestletim otrokom. Imam sedemindeset vnukov in sedem pravnukov. Polovico teh je moških in vsi so ameriški državljani. Stara sem osemindesetlet let in pijem doma kuhano žganje od svojega petnajstega leta. To je moje edino zdravilo v vsaki bolezni in se še sedaj močno in zdravo počutim. Toda če jaz žganje pijem, ga pijem zmerno, ne pa kot vodo. Veliko je pa takih, ki mislijo, da ga morajo kar cel kvart naenkrat udušiti in zato se goljufajo...

Kot sem že rekel: Vsako pravilo ima svoje izjeme.

Ko položi diplomat svoje karte na mizo, jin je treba natančno prešteti.

Bivši nemški kronprince je postal agent in prodaja mlatične stroje.

Mladev dobro pozna. Pred Verdunom je bil mladev v polni meri deležen.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 333 N. 1st St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
 Skladnik: LOUIS CHAMPA, Box 641, Ely, Minn.
 Skladnik: neposrednih kmetov: JOHN MOVERN, 333 N. 1st St., Ely, Minn.

Vrhovni nadzorniki:
 Dr. JOE V. GRAYNE, 333 American State Bank Bldg., 333 Grand St., Ely, Minn.
 333 Ave. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:
 ANTON BRANIK, Room 348 Bakewell Bldg., 333 Diamond and 333 3rd St., Pittsburgh, Pa.
 MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4323 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
 LEONARD SLADONIK, Box 434, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Payson, Mont.
 FRANK BORICE, 3317 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:
 VALENTIN PIRC, 755 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 333 Park St., Milwaukee, Wis.
 JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CILARIC, 333 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradni načas kakor tudi denarne poslovanje naj se posiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in bolnikov prispelovale naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem in obliin pristop. Zdravstveni odbor, ki je organizacija, naj se sprijeli na predstojnika društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Ogromne poplave in nevihte.

Pri Novem Sadu je Donava preplavila basko selo četa in je okoli 4000 oravov zemlje pod vodo. Donava je zrušila kanal kralja Petra in preplavila okoli 1200 oravov zemlje. Občina Santa je pod vodo in je v tanošnji okolici 18.000 oravov zemlje pod vodo. V nevarnosti je mesto Apatin. V Baranji se je moralo evakuirati štiri mesta, ker je nevarnost, da se hiše zrušijo. Skupno je v Vojvodini 50 tisoč oravov zemlje pod vodo. Vsa četa v poplavljenih krajih je popolnoma uničena. Škoda je milijonska. Na pomoč je bilo pozvano vojaštvo, da popravi zrušene nasipe in da reši stanovalce ter njihovo premoženje. Drava je dosegla pri Osijeku svoje najvišje stanje in je pričakovati, da prične padati. Škoda, ki jo je napravila poplava, je naravnost katastrofalna. V selu Tvrđici pri Osijeku je bilo zrušenih več hiš. V selu Podravcu je voda zrušila 15 poplav. Donava pri Novem Sadu je dosegla višino 618 m. Mnogo škoda je Donava napravila v Vukovaru, kjer je del mesta pod vodo. Razen silne nevihte, v Vinkovcih je med silnim radivom pričela padati toča, debela kot orehi. Pri Nikšiću in Podgorici v Crni gori je padala debela toča. Povsod je trpele zlati sadne dreve in po celotni državi je bila uničena tudi setev. Oblak se je utrgal pri Mladenovcu v Srbiji. Silna poplava je raz-

rušila progo med Vlasiko in Mladenovcem in je imel raditega vlak iz Niša, ki vozi proti Beogradu, 23 ur zaudne. Železniški promet na progi Beograd-Subotica je ogrožen. Subotička železniška dirkecija je sklenila, začasno ustaviti ves železniški promet.

Saurna nesreča v Zagrebu.

Na železniškem tiru pri Maksimiru se je pripetila težka nesreča. Železniški uslužbenec Ivan Paškur ki je bil zaposlen pri spajanju vagonov, je prišel po lastni neprevidnosti med odbijače, ki so mu stili opreje, tako da je obelzel mrtve v miki krvi. Ponesrečenec, ki je bil v službi vedno točen, zapušča ženo in nedoletnega otroka.

Tovarna škrota pogorela.

V okolici Pančeva je pogorela velika tovarna škrota. Vkljub gasilni akciji pančevske požarne brigade je glavno poslopje s stroji vred ter več skladšč pogorelo do tal. Človeških žrtvi ni bilo. Materijalna škoda je velika in znaša več milijonov dinarjev.

Tatinski ciganki.

Ciganka Pepea Rok, že stara popetpuska, in njena prijateljica Lejza Rajhardt sta prišli dne 12. maja k posestnici Mariji Podvratnik v Čupice in ji na goljufij način izvalili okrog 1000 Din in več obleke. Blago sta si porazdelili z nekimi moškimi in pobegnili.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji, z znatnimi stroški, smo bili primorani vsištati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Valed tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilu: "Isplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla) za Združene države". Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek sopot na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Valed tamonšnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji naenkrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlati, onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

Pod krivo jelko. Spisal Peter Bohinjec.

(Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem.)

(Nadaljevanje.)

"Kako se vendar prišel od Pajka?"

"Ko mu prinesem tvoje pismo, me pogleda, kakor bi me hotel pogledati v dno duše. Ali jaz sem se držal tako neumno, kakor bi ne znal do pet štetih. Kdo ti je dal to pismo? me vpraša. — Neznani človek ga mi je izročil na poti in mi dal srebrni tolar za to, da sem ga sem prinesel. Ko me še prasha za moje pisanje, pravi: malo počakaj! in odide čez vežo v drugo sobo. Tisti čas jaz hitro odprem omaro in — smuk! je šel lepo višnjevi frak pod moj kožušek. Cilinder je ležal na mizi. Menda je imel samo enega. Ta mi je delal več preglavice. Nikamor ga nisem mogel spraviti. E, si mislim, saj se da popraviti, če ga malo zmečkam. Na tla ga položim in sedem nanj. Malo zastokal je cilinder, pa je bilo. Jaz pa pod kožuh in hajdi na ulico. Še zdaj ne vem, kdaj se je Pajk vrnil," skoneča Devs.

"Dobro si naredil, Matie! Tu imaš pet zlatov. Katra, dobra učiteljica, tudi tebi pet zlatov," reče harambaša in iztrese zadnje zlate iz mošnjička. — "Kaj pa dela Dimež?"

"On pa piše, harambaša! Pisal je že na vse strani in se mu izplača. Senčurški Templov mu je poslal deset ranjškov. Zapretel mu je, da bo v osmih dneh ob konja, če mu ne položi deset goldinarjev v tisto votlo skalo v Pečah. Pa tudi draži ljudi. Tisti Suštarjevi Franci je pisal tako zbadljivo pismo, da je od jeze zbolela. Je dejal, da ga je na paši vedno pretepala. Tudi Pajku bo pisal zahvalno pismo v tvojem imenu, harambaša!" skoneča Katra.

"Dobro. Mladi niso tako pogumni, pa so pretkani. In to je dobro znamenje, Agata!"

"Kaj dobro, ko smo pa zmerom tepeni! Nikamor ne pojdi več, Gropa! Naj Taeman ukazuje in vodi!"

"Imaš prav, Agata! Še nocoj odrinemo proti Vogltjam. Poberi vso zlatnino in srebrnino. Tu nismo več varni. Pajek prede mrežo po vsi okolici. Frak in cilinder njegov imam, prst njegov pa si bom sam prisvojil. Pogum velja!"

IX.

Sneg je ležal po gorah in dolinah. Tišina je vladala po Kokrski dolini, ni bilo čuti zvončkov vladnih konj na cesti, ne klicev drvarjev po bregovih. Žage so onemele, vodna kolesa so se sušila, le reka Kokra je šumela in zvonovi so peli, naznanja joč, da se bliža svetli dan, da se praznuje Gospodov dan. Svetla noč je bila in brez števila zvezd se je utrinjalo na sinjem nebu. Tu pa tam je zažarela kakka plamenica, ki so jo zažgali ljudje, idoč k polnočnici. Tako pa je bilo mirno, tiho, le v cerkvi kokrske Matere božje je žarelo nebroj luči, so se razlegale božične pesmice in pozlačeni oltarji so odbijali svetlobo v cerkvi. Pobožni verniki so bili zastopljeni v skrivnosti božične noči, gospod Balant je pel slovesno sv. mašo.

Onstran reke v hiši duhovnikov pa so slavili božično ljudje druge vrste. Motali so se kakor ponočni duhovi za zidom in se vrteli kakor veše ob voglih in stenah. Duhovnikova postrežnica je pozabila rožni venec doma in se je vrnila v župnišče. S strahom se vrne v zakristijo povedat, da je videla v temni čudno našemljene ljudi, ki so lazili za župniščem.

"E, naj bodo. Jaz bom pristopil," odgovori kokrski lokalist, ki je odpel jutranjice in se napravil za sv. mašo.

Posestnik Polajnar, ki je stal v zakristiji, pa reče postrežnici:

"Le pojdi v cerkev, bomo že mi pogledali."

Župnišče pa se je v tem napolnilo z različnimi gosti. S svečo v roki je stopal kapitan Taeman po izbah in shrambah, ukazujoč, kaj na tovariši prigrabijo. Vsega dovolj, le denarja malo: sami krajcarji in nekaj srebrnih dvojčev. Vizitacija je bila hitro končana, le iz kleti niso mogli ponočni vizitatorji. Ob sodih so obsedeli in postajali dobre volje.

"Le pijte, fantje, samo glejte, da boste mogli o pravem času pete odnesti," reče Taeman.

"Jaz nisem bil še nikoli pijan," pravi Kozjek in potegne iz polne kupe.

"Jaz pa še nikoli trezen, če sem imel priložnost," odvrne Koblar.

"Vino ima res dobro gospod Balant. To bi bilo za stare kosti našega harambaše," zine Likozarjev.

"Tam-le v kotu je majhen sodček. Poglej, če je prazen, in ga napolni," reče Taeman.

"Kakšna svinjina je to, kakor surovo maslo!" vzklikne Mejačev Stefan.

"Potica pa polna samih ocvetov in orehov," pristavi Zakoparjev.

"Le hitite, fantje, da nas kdo ne prehit!" ukazuje Taeman in natoči rumenega vinca.

Tako so sedeli rokovanjci, pili in jedli in polnili svoje malhe. Čas je hitro potekal.

"Je že Tedeum v cerkvi, fantje! Zdaj pa le brž od tukaj," priganja Taeman.

Ali vinca je bilo sladko, potica sladka, svinjina okusna. Le počasi so se pivei odpravljali iz kleti.

"Če ne greste, grem sam. Zdi se mi, da že mo-
žakari hodijo okrog hiše."

Takoj so vsi v veži. Vežna vrata pa se že odpro, in Polajnar zagrmí z močnim glasom rokovanjcem:

"Nihče ne uide. Podajte se zlepa, če vam je kaj za vašo kožo."

Taeman hoče zbežati pri durih na dvorišče. Ali tudi tam so duri zastražene.

"Če ne odstopite, bomo streljali!" zakliče Taeman.

"Mi tudi!" odvrne Polajnar in cevi pušk se pokazejo v vežo.

Taeman skoči v hišterno, da bi ubežal pri oknu. Ali zamrežena okna se niso dala tako hitro razbiti. Domači fantje se usujejo v vežo in hišo in rokovanjci so bili kmalu na tleh. Zabliskali so se noži v rokah rokovanjčev, pa nevarno ranjen ni bil nihče.

Rokovanjče so povezali z vrvmi, so jih topli s palicami in jim nazadnje postavili stražo.

Sveti dan je bil in Taeman je cel dan in celo noč ležal na tleh, se grizel v ustne in preklinjal samogoltnost svojih tovarišev. Močno vinjeni so bili rokovanjci in so pospali. Ko pa so se prebudili, se je oglašala nenasiitljiva žega. Stepeni so bili do krvi in žega je bila neukrotljiva.

Ali muk še ni bilo konca. Na Štepanji dan po jutranji sv. maši je Polajnar prišel z vozom pred župnišče. Sosedje so rokovanjče nametali na voz, ki se je počasi zibal proti Preddvoru. Spotoma pa so prihajali moški in ženske, stari in mladi in vsak si je štel za tristo dni odpustkov, kolikorkrat je udaril po rokovanjih.

Polajnar se ustavi v Preddvoru pri Posekvu. Tam je že čakala iz Kranja straža, ki je prevzela njete plašarje v svojo oskrbo.

Ko pa je Pajk zagledal Taemana in njegove pajdaše, se je prisrčno nasmejal in zaklical:

"To so sami moji stari znanci še iz Tržiča. Tički ste bili, ušli ste mi že enkrat iz ječe, a zdaj mi ne boste več."

"Vode, vode!" se klicali rokovanjci, "drugače umrjemo." Votlo so doneli ti glasovi in so bili otožni, kakor bi se svet posedal in zemlja podirala.

X.

V "beraški dolini" Udnega boršta so taborili rokovanjci. Malo jih je bilo, najvte žensk.

Svetla, pa mrzla noč je bila. Sneg je ležal po tleh in se že obehal po drevju. Otroci so ležali tam v kotu, zaviti v kožuhe, ženske so se stiskale drugo ob drugo, moški pa so legli krog ognja, kjer je še tlela žerjavica.

Stari harambaša se je prvi prebudil. Bil je opravljen kakor vselej, ali zavaljana je bila njegova obleka in manjkalo je belih tolarjev krog ledij in žolnih zlatov v aržatu. Slava velikega Gropa je ugašala. Z upognjenim hrbtom je čepel na bukovem stolu in zrl v taterman, ki se je napravil ob bližnjem studencu.

"Kakor ta taterman se pogrezam, vedno niže in niže, dokler ne kanem kakor kapnik na spodnjo plast zemlje," misli sam pri sebi in ne opazi enoakega Polonjeka, ki je pogledal izpod debelega plašča in opazoval čuječe oko poglavarjevo.

"Že pokonec, harambaša?"

"Na robu smo, stari smo, Lovrene, 85 let že štejem in čas je, da se umaknem."

"A še zmerom odtehtaš za tri druge, stara korenina! Tebi se malo pozna starost, malo skrb in delo, ti si kakor kralj Matjaž, ki spi za belo mizo pod Triglavom in čaka da se vzbudi," se laska Polonjek.

Poleg kapitana Polonjeka je ležal Tomaž Fundež, držeč v roki lok od gosli. Kakor je rokovanjški godec zaspal, tako se je prebudil. Mel si je za spane oči in pobiral klobuk z vranovimi peresi.

"Časih sem godel v Petričevem dolu, kjer je plesalo po petdeset parov naenkrat. Zdaj pa nas je tako malo, odkar smo se preselili v beraško dolino. Pešamo, pešamo, ljubi moj Polonjek! Pozna se, da ti manjka enega očesa," se začne šaliti vedno dobrovoljni kovač Fundež.

"Tebi pa enega kolesčka v glavi," odvrne Polonjek nevoljno.

"Kaj boš zbadal, Fundež! Naredi eno za jutranji pozdrav!" veli Gropa.

Fundež nategne strune, smukne z lokom po njih in začne peti:

Pomlad je prišla, vse cveti,
vsaka ptička žvrgoli.
Le ena poje žalostno
za to - to mojo rajžico...

Ženske začno odpirati oči in vstajati. Ogenj za plapolala, piskri se pristavljajo, meso se ere v kozicah.

Le ena poje žalostno
za to - to mojo rajžico...

je odmevalo po dolu in proti nebu.

"Tisto struno, ki žalostno poje, boš moral odtrgati, Tomaž!" deje Polonjek.

"Ko bi le kaj pomagalo!" pristavi harambaša. "Strune se nam trgajo na vse strani, naša četa se manjša in zvezda za zvezdo ugaša. Zdaj smo še Taemana izgubili. Škoda ga je."

(Koniec prihodnjih)

Mesto New York - kotišče zarot.

Poroča Neville O'Neill.

— Človek mora trpeti za ideal! Mi vsi bomo postali bogati, če se nam to posreči.

Kdo bi mogel dati v isti sapi izraza dvema tako nasprotnima čustvoma? Nikdo drugi kot latinsko-ameriški vstaš.

Ta dva stavka sta prišla na dan v presledku par minut tekmo pogovora z voditelji neke južno-ameriške revolucionarne "junte" ali politične zarotniške organizacije, ki ima svoj glavni stan v New Yorku. Venezuela, Nicaragua, Costarica, Honduras, Mehika in Cuba imajo v sedanjem času v New Yorku take praktične idealiste. Ti ljudje pa so bolj praktični kot pa idealni. Njih cilj je vedno eden in isti. Vsi hočejo gotov denar, da v priprave revolucionarje. Če pa poslušate njih govore, se vam dozdeva, da je to skupina mučnikov, pripravljena umreti za svojo patrijo. Tako bi jih sodil človek, če bi jih ne mogel videti, kako razpravljajo o "reformah, domoljubju, uspešni volilni pravici" in drugih sličnih stvarih. Ti ljudje imajo sloke pošte, lepe obleke, gladko počesane lase, samozadovoljni izraz na obrazih — ter ne diše vsled tega prav nič po mučnikstvu.

Kupčija ali ideal? To vprašanje se je porodilo v moji glavi, ko sem se razgovarjal z voditelji različnih "junt". V večini slučajev je kupčija prva in edina stvar. Oni, ki so v uradih, morajo iti ven in oni, ki so zunaj, morajo priti do uradov, kar je glavno. Oni, ki imajo, morajo izročiti silo, pozicijo in denar onim, ki nimajo tega. Vsega tega pa človek seveda ne govori v javnosti. Take praktične stvari so namenjene le za notranje kroge ter pridejo na dnevni red za zaprtimi durmi v New Yorku, New Orleansu, San Antonio in El Paso. Vsa ta mesta so namreč znana kot pr. bežališča južno-ameriških političnih "izgnancev". Redkokada se zgodi, da ni katero omenjenih mest središče južno-ameriške "junte". Celo kadar prihajajo iz vladnih virov v domačih deželah poročila o prosperiteti in miru, nadaljujejo člani junte s svojimi zarotami ter sanjajo velike sanje o sil in bogastvu. V vsakem slučaju igrajo veliko igrjo, ki se vedno konča z izgnanstvom onih, ki so v uradu ali onih, ki so zunaj. Včasih pa se tudi posvem nepričakovano konča pred kamenitim zidom.

Če izločimo idealiste, kdo bi ne hotel delati za petrolejske vrelece Južne Amerike, njene zlate, srebrne in bakrene rudnike, velike renče ter druge davke proizvajajoče vire tropičnih in skoro tropičnih krajev? To namreč pomeni uspeh junte, strmoglavljenje vlade, za latinsko-ameriškega revolucionarja bolj pogosto kot pa ne. Ah, te potrpežljive, liberalne Združene države! Člani junte izjavljajo hvaležno, da obstaja vsaj ena dežela, ki sprejma one, ki beže pred političnim zatiranjem. Doma, v dragi stari "patriji" — tam je gringo druga stvar.

Treba je treh elementov, da se ustvari junto. Prvi je takozvani okrasek okna (Ornamento de la ventana). Ta element obstaja iz katerega junaka ali politika, ki je dobronam v svoji domači deželi. V juntah, v navzočnosti poročevalcev in drugih tujcev govori le malo. Kadar pa govori, govori o reformah, idealih ter slavni preteklosti svoje patrije, ki je sedaj onečastjena od tirana.

Drugi važni element je "vojaški ženij". "Solal se je v St. Cyr in Fontainebleau" — vam bo eden njegovih tovarišev zašepetal zaupno v uho ter zrl pri tem z občudovanjem na generala. — Pripravljen žrtvovati svojo karijero za vedno slavno domovino, — vam bo zašepetal drugi. "Vojaški ženij" govori mnogo. On je na zunaj in od znotraj ponosen vojaški patriot. Izdajalec? Nikakor ne. Slavohlepen? Le za večjo slavo domovine. Predvsem pa nudi utis vojaške uspešnosti in zmognosti, da izvrši najtežje naloge. To bo njegova naloga, ko bo pre-

meščen boj iz newyorškega urada na južno-ameriške pampe ali med centralno ameriško grmičevje.

Tretji element znamenitnega triumvirata pa je finančni agent, — v rednici pretkan dobavitelj denarja. Njegova naloga je pokazati inozemskim trgovcem, koliko lahko pridobe z novo revolucijo v te jali oni republiki — recimo, da se imenuje Neveragua. Ponavadi ima ta agent obširna znanstva z angleškimi in ameriškimi trgovci in podjetniki, katere si je ponavadi pridobil za časa, ko je bil še ljubljene "tirana" ter zavzemal vladno pozicijo. Ta finančni agent ima pogosto angleškega ali ameriškega svetovaleca, ki igra ulogo posredovalca med latinskim ter posvem drugačnimi plemeni, iz katerih so sestavljene Združene države. Ko je igra končana ter izvojevana, nastopi kot posredovalec za trgovce, ki iščejo koncesij pri novi vladi v Neveragui. V takem slučaju kolekta svoje komisije. Člani junte ga imenujejo kojota, živi od dela in stremljenj drugih. Njegov neposredni višji, latinsko-ameriški finančni agent, je vsemogočen v junti za zaklizenje njeni vratni. V javnosti pa je voditelj zgoraj imenovani "okrasek okna". Dokler ne pride denar s katerim je mogoče kupiti orožje in municijo je finančni agent glavna oseba in vsi drugi so le enostavna kolesa v stroju, čeprav potrebna.

Junta pa seveda ni omejena na te tri domačine iz Venerague. Vsak element je lahko sestavljen

iz dveh ali treh posameznikov. Krog vsakega elementa pa se zgrinja cela legija parasitov, nadarjenih z zgovornostjo, ki naravnost preseneča Amerikanca. Ti ljudje imajo neštivilne načrte. Klanjajo se glavnim članom junte in človek se mora čuditi energiji, ki izhaja iz teh navidezno tako počasnih in lenih Veraguanec. Prihajajo v urad junte ter odhajajo iz njega, se posvetujejo s tem ali onim članom pretajeno ter se pri tem ozirajo previdno naokrog, nakar zopet odhite po nadaljnjih opravkih. To so majhne zvezdice v vstaškem solnčnem sistemu. Njih element je upirati se, kovati zarote, strmoglavljati tirane in delati zgodovino. Nekateri teh so mogoče spijoni veraguanke vlade. Včasih so celo uslužbenec vlade, ki lovijo s psom in z zajcem. Če zmaga vlada ter se jih zaloti v kompromitujočih odnosih s junto, zatrjujejo svojo lojalnost. Če pa zmaga junta, so na mestu za isto službo, katero so imeli pod vladno tirana.

Ta igra je velika in nevarna. Izdajalska je, ker stavlja premijo na neloyalnost. Skriva se pa pod krinko čednosti, ker igra ulogo idealista, ki ima v mislih le blagor domovine. Več kot sto let je bil strie Sam varan, ker je vsled svoje politične liberalnosti dovolil, da so se člani takih južno-ameriških junte nazivali "političnim izgnancev".

Pričela pa se je tudi v tem oziru nova doba. Državni tajnik Hughes se je naveličal teh zarotnikov, ki skušajo strmoglaviti mroljubne vlade. Pokazal je novo pest strica Sama, ko je nastopil proti mehiški juti de la Huerte in pred kratkim tudi proti eubanški junti.

Nevarna igra?

Gotovo. Dobički pa so veliki za onega, ki je uspešen v njej.

Škof v — vicah.

Ljubljanskemu "Jutru" pišejo: Nekoč je ljubljanski škof Jeglič obiskal tudi pokopališče na Igu. Na tamošnji mrtvašnici je na stenah nad vratni slika, ki predstavlja vico in dušo, kako hočejo iz ognja. Med temi je hudomušni slikar postavil v vico tudi škofa z vso opremo, ki mlo steguje roke iz vico. Našemu vladiki to nikakor ni bilo po volji in jezno zamrmra: "Mlil, mlil, mlil, to pa ni prav, ni prav, da je tudi škof v vicah." Ker pa verniki na Igu vedo, da so tudi škofje podvrženi grehu in grešijo včasih še hujše kot navadni zemljani, so sliko pustili še dalje v tolažbo tistim, ki se beje, da ne bodo imeli v vicah dušnega pastirja. Slika je zanimiva zato, ker ni slikana od mojstra.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
NAVINŠEK-POTOKAR
331 GREEVE ST. CONEMOUGH, PA.
PIŠITE PO CENIK.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in u-brtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —	
Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedje lovcia. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške glaso-ve. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ..	2.50
(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)	

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

O ŽENSKI, KI JE BILA ...

Roman. — Spisal O. Soyka.

Poslovenil J. T.

27

(Nadaljevanje.)

Harry Hull je spal štiriindvajset ur brez prestanka. Po dvanajstih urah so ga skušali zbuditi, pa ni šlo.

Njegovo železno telo je potrebovalo spanja, in brez dvoma bi ga morali rezati z nožem, če bi hoteli, da bi se prebudil.

Ko se je prebudil ter so mu povedali, kaj se je med spanjem pripetilo, ni niti trenil z očmi.

Sele po dolgem molku je vprašal:

— Ali sem izročil ladjo in jetnico na krovu pooblaščenemu poveljniku? Ali sem?

Vsi navzoči so mu potrdili, da je to storil.

— Ali se je torej vse zgodilo, kar je bilo v moji moči?

Potem je prenehal govoriti.

Eva Morsini je bila res na krovu Georgine, ko je prevzel angleški častnik poveljstvo.

Arctacija se pa ni zavrnila, ker so v istem trenutku, ko je zaprl Harry Hull oči, začeli topovi s trdnjave obstreljevati vse ladje v pristanišču. V bližini sta bila namreč tudi dva ameriška trgovska parnika in neka francoska bojna ladja.

Kdor se je slučajno mudil na krovu, je iskal kritja. V splošni zmedbi ni nihče mislil na aretacijo.

V odnosih med državami so se večkrat pripetili nevarni nesporazumi, ki bi brez dvoma dovedli do svetovne katastrofe, če bi ne bili pravočasno pojasnjeni.

Tisti zapletljivi oziroma nesporazumi pri Gibraltarju je bil pa eden najbolj zagonetnih, in strašne posledice, ki so pretile svetu, so se zdele neizogibne.

Poveljniku trdnjave se ni smelo ničesar očitati.

Dobil je brezično brzjavko v pravih šifrah, in pregrešil bi se bil pri svoji častni dolžnosti, če bi ne bil zapovedal streljati.

Kot častnik se ni smel obotavljati in ni imel nobene izbire.

Kako je pa nastala dotična brzjavka?

Iz onega sveta ni bila poslana Eva Morsini na pomoč. Oddana je bila s pravilne in dobro upravljane brezične evropske psotaje.

Zakaj?

O, to je bilo pojasnjeno do najtanjših podrobnosti.

To je bilo tako: Zacasne velike afere Eve Morsini so bile na svetu še druge velike afere, katere so nekateri smatrali za bolj ali manj pomembne. Političen položaj ni bil jasen. Nasprotstva so se izražala v vseh državnih govorih.

Foveljniki so dobili stroga povelja paziti na vsako malenkost. Tako se je zgodilo, da je bila oddana šifrirana brzjavka, katero si je poveljnik napačno tolmačil, ker jo je napačno razrešil.

Moštvo Georgine je bilo prepričano, da je ženska na krovu vzrok vse njihove nesreče.

Tedaj se je pa kapitan Woodbridgeju porodila čudna misel v glavi: Ako rešim to žensko, bom rešil tudi svojo ladjo.

S skiro v rokah je razbil vrata njene kabine.

Eva Morsini je sedela pri mizi in čitala kot da bi se nič ne zgodilo.

— Torej ste prišli pome? — je vprašala mirno.

— Hitro z menoj — je sikal kapitan. — Čoln je pripravljen.

V splošnem neredu je še odrinil čoln od ladje.

V njem so bili kapitan, Eva Morsini in njena dva spremljevalca.

Naslednjega jutra jih je dobila sredi Sredozemskega morja neka italijanska ladja, ki je plula proti Benetkam.

Ves svet je bil tako zatopljen v najnovejšje politične dogodke, da ni niti opazil povratka Eve Morsini v Hotel Excelsior.

In nekega dne se je oglasil v hotelu eleganten in uljuden Italijan ter stopil v čitalnico, hotel govoriti z Evo Morsini.

Italijan ni bil poslal nobene vizitke.

Hotelski uslužbenec so ga poznali, ne sicer kot hotelskega detektiva, po ča pa kot popolnega kavalirja, ki je ljubil razkošje ter si je privoščil vse, po čemur mu je hreneno sreče.

Pred časom je bil že par tednov v hotelu, ko se je mudil tam neki tujezemski knez.

Za mizo je sedela ženska ter držala v rokah časopis. Star časopis je bil s starimi novicami.

Ni čitala, pač pa gledala nekam v daljavo. Kmalu je pa začela z zanimanjem motriti prišleca.

Globoko se ji je priklonil ter stopil k nji rekoč:

— Gospa, oprostite mi, če vas motim. Toda nekaj bi rad izvedel. Zakaj počastate našo mesto s svojo ljubeznivo navzočnostjo?

— Začuden ga je pogledala. Zdelo se je kot da se hoče zbrati, kot da hoče poljuditi ta pogled iz daljne daljine ter ga osredotočiti v tem neznatnem človeku.

On se je že posvetoval z najvišjimi gospodarji, poslušal je odgovore, od katerih je bila odvisna usoda cesarstva, pa ni bil še nikdar tako zmeden in nestrpen kot tedaj.

— Kdo ste? — ga je vprašala z nenavadno zvonečim in jasnim glasom po par sekundah.

Z veliko silo je privabil na lice uljuden smehlaj ter rekel:

— Oprostite mi, milostiva, če se vam ne predstavim. V vseh drugih stvareh sem pa vam na razpolago.

— Kdo ste?

— Jaz sem človek brez imena in prišel sem po spravo.

Sele tedaj se je Eva Morsini popolnoma zavedla. Vtis teh tujčevih besed je bil silovit ter bi brez dvoma na nikogar ne proizvedel takega vpliva kot ga je proizvedel nanjo.

Eva Morsini je planila krišku. Oči so se ji bleščale, roke so ji nervozno trgale stari papir.

Na nji ni bilo nobenega sledu zamišljenosti, razburjenja se je stresla, bogsigavdi, razburjenja ali veselja.

Vsa kri ji je izginila z lice, ko je vprašala:

— Kdo ste rekli, da ste?

— Mož brez imena.

Njegov odgovor je bil mehaničen, izrečen s tresočim glasom.

Stal je pred njo in jo gledal ter je ni razumel. Toda pozneje je večkrat priznal, da so se mu kolena tresla.

Kljub temu je bil pa to najnatannejši odgovor na svetu, kar jih ji je mogel dati.

In drugače ji res ni mogel odgovoriti, kajti bil je v resnici mož brez imena, in kot tak je neštokrat koristil svoji vladi v najbolj kožljivih zadevah.

Tudi pri tej priliki se je poslužil tega imena, kajti mislil je le na eno, ki jo je imel zavrniti.

(Dolgo prebrano.)

NOV NAČIN ZDRAVLJENJA PREHLADA

Zdravniki so dognali, da je najboljšje zdravilo zoper prehlad vdihavanje plina klorina. Klorin je samoposobi strahovit strup, toda če je primerno pomešan z zrakom vpliva zdravilno na unete dihalne organe. Slika nam kaže predsednika Coolidgea, katerega mu hoče s klorinom pregneti prehlad Col. H. L. Gilchrist. Glavno nlogo igrata Doris Kenyon in Rudolph Valentino.

Proces proti hajduku Čarugi.

(Nadaljevanje.)

Na popoldanski razpravi so se razvili zelo komični prizori. Prvi je bil kot priča zaslišan Geza Merti, ki ga je Čaruga oropal v gozdu Ferikeci. Priča je povedal: Čaruga me je dobil v gozdu. Začeli smo se pogajati za svoto. Čaruga je zahteval 20 tisoč dinarjev, pomnil sem mu 10 tisoč, kar je sprejel. Pri sebi sem imel samo 1000, ki sem mu jih takoj dal, ostalo sem mu rekel, naj pride na moj dom iskat.

Priča Doleček, ekonom na posestvu grofa Draškovića, je opisal, kako so Čarugini razbojniki njegovo napadli pri Vranševu. Vsi razbojniki so bili dobro oblečeni in tudi obuti. Priča pa je dejal glede Čaruge: "Opazil sem, da je bil Čaruga bos brez čevljev. Razbojniki so mi zato najprej ukazali da moram sezuti čevlje in jih izročiti Čarugi."

Komično je bilo zasliševanje kmeta Stepana Milerja, ki je Svaha in govori zelo težko srbsko, zato je dajal razna mahanja in znamenja z roko. Miler je opisal kako so razbojniki napadli njegovo hišo, toda on jih je s strelji zapodil v divji beg. Med pripovedovanjem je priča pogledal na Čarugo in potem zelo veselo dejal: "To je ta razbojnik, samo šajka, če nima na glavi! Gospodin sočnik, naj pokrije šajkačo, onda ga takoj spoznam!"

Neki orožnik je pokrtil Čarugo s šajkačo. Čaruga je vstal in se smogločno vzravnal. Priča ves vesel: "Evo ga! To je pravi! Res gotovo, da je pravi!"

Priča nato Čarugi: "Kaj se bojiš? Vedno si hotel biti junak, a sedaj se bojiš priznati!"

Predsednik Čarugi: "Glej! Velič, da si junak, pa nagnal te je Svaha!"

Priča je nato oduševljen nazor na opisoval napad in njega zavrni tev. Zaslišane se bile še nekatere priče, tako trgovec Adolf Goldschmidt, ki je povedal, kako mu je Čaruga pri napadu na njegovo prodajalno svečano obljubil, da dobi denar povrnen. Predsednik je vprašal to pričo, če zahteva od Čaruge 2000 Din., ki so mu bili vzeti. Priča mirno: "Ker je Jovo obljubil, onda jih gotovo vrne!"

Ta priča, tip pretkanega trgovca, se je potem hotel intimno razgovarjati s Čarugo, kar je zahteval predsednik.

Razprava dne 27. maja proti Čarugi je pričela ob 9.30 dopoldne z nadaljevanjem zaslišanja prič.

Razprava je bila mestoma zelo živahna in polna sodnijskega humora. Vladal je po dvorani bučen smeh, ko je eigan šajn pripovedoval, kako ga je Čaruga na njegovem do mu v Poreču ponoči napadel. Stevo šajn živahno in z raznimi gestami opisuje neki nočni napad, živo sodišču predčuje, kako so šklepetale puške in kako so razbojniki tolki na vrata. Šajn je med drugim dejal:

"Jaz sem se tresel od strahu, alayni sude!" pokazal je nazor, kako so se mu šibila kolena, ko so se pojavili črni razbojniki s puškami.

Predsednik: "Kdaj je bil tedaj v hiši?"

Priča: "Jaz in oprostite, slavni sude, moja žena in deca!"

Predsednik: "Kdo je prvi vstopil v sobo?"

Priča: "Tale tu, ta Čaruga!"

Predsednik: "Ali ga poznate?"

Priča: "Bogme, če bi bil v škatlici, bi ga spoznal!"

Priča je zatem začel pripovedovati, kako so planili v njegovo sobo Čaruga, Stojaković in Radivojević in tovariši: "Čarugo sem moral spustiti notri, ker sem se ga bal kot hudica!"

"V sobi pa nastala strahovita bitka kot na fronti. Ukazali so nam, da s emoramo vleči na trebuh. Ko smo tako ležali, so nam razbojniki pobrali 4000 dinarjev, 200 zlatih in srebrnih kron."

Predsednik: "Ali so razbojniki streljali?"

Priča: "In še kako slavni sude! Tako sem bil v strahu, da sem ležal na tleh in imel več kot 99 stopinj vročine. Vse od straha. Neki moj sin je bil skrit v sosednji sobi, pa je šel meni očetu na pomoč. Bil je pri tem ranjen in je padel poleg mene. Kako je to bilo grozno!"

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Smrtna nezgoda.

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Smrtna nezgoda.

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

(Nadaljevanje sledi.)

Na Kapitolskem trgu v Zagrebu se je odigral pretresljiv dogodek. Mesar Maruša je na svoji stojnici z ostrim nožem rezal svinjo. Pri tem si je po nesrečnem sinčanju pod levim stegnom prerezal arterijo. Kri je brizgnila z veliko silo. Spoznavši nevarnost je Maruša začel teči proti bolnici, kjer je upal najti pomoč. A že po prvih korakih se je zgrudil na tla in umrl vsled izkrvavenja.

Predsednik: "Ali so vas tolkli?"

Orientalni humor.

Nekdo je potoval Nasradin-hodža z dvema dervišema. (Derviš je turški menih.) Spetoma jim je zmanjkalo denarja, vsi trije si kupijo le eno majhno gosko, a ker vedijo, da je goska za vse tri le premajhna, se domenijo, da gredo spat in kdor bo imel najlepše sanje, bo dobil celo gosko. Ležejo spat, derviša zaspita, a Nasradin-hodža čuje. Voj prčene goske ga zbada v nos, potihoma se dvigne, si primakne gosko in jo pojé. Ko se derviša prebudita, začeta pripovedovati, kaj sta sanjala.

Prvi derviš pripoveduje: "Zazdelo se mi je v sanjah, da vdim neke lestve, ki so segle do neba. Stopim nanje preplezam v smi paradiz in zagledam vse božje krasote: angele, arhangela, kerube, bliščeče se zlato in srebro in nebesko mame, da sam ne vem, kaj bi!"

Drugi derviš pripoveduje: "Videl sem, kam si odšel in kako je okrog tebe vsega v izobilju, šel sem zate boj, da se navzajemni tudi jaz nebeskih dobrot."

Nasradin-hodža pa reče: "Videl sem, kako sta se povzpela v nebo, a tedaj je nekdo izpodnesel lestvo, da je padla na tla. Pa sem si mislil: njima dvema je dobro v nebesih in se ne bosta vrnila na zemelj, ker imata tam gorje vsa, česar jima poželi sree; pa sem vzel ono rečno gosko in jo s sebstvijo po jedel brez vaju."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."

Neki človek sreča Nasradin-hodžo na ulici ter ga vpraša: "H dža, kateri dan imamo?"

A Nasradin-hodža mu odvrne: "Ne kupujem jih in ne predajam, zato jih tudi ne štejem in ne vem, katerega smo."